

TÁJÉKOZTATÓ

a hitelkockázattal összefüggő szabályozásról

BEVEZETÉS

Jelen tájékoztató (**Tájékoztató**) célja a hitelintézetekre, és a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**CRR**) hatálya alá tartozó befektetési vállalkozásokra¹ vonatkozó, a hitelkockázat szabályozásával² összefüggő előírások összefoglalása azok betartásának megkönnyítése érdekében, valamint a várható új előírásokra vonatkozó figyelemfelhívás.

A Tájékoztató nem törekszik a teljes körű, részletes ismertetésre, hanem megadja a hitelkockázatra vonatkozó, a Tájékoztató közzétételének napján hatályos szabályok megnevezését, fellelhetőségét, az előírások tartalmára való utalást, valamint az adott szabály Magyarországon történő alkalmazását. A Tájékoztató az érintettek és az érdeklődők számára kiindulópontként szolgálhat ahhoz, hogy utána tudjanak nézni a részletes szabályoknak, és alaposan megismerve betarthassák azokat.

A HATÁLYOS HITELKOCKÁZATI ELŐÍRÁSOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

I. UNIÓS SZABÁLYOZÁS

Az itt felsorolt szabályozó eszközök a tagországokban, így Magyarországon is kötelezőek és közvetlenül alkalmazandók.

I.1 EU RENDELETEK

I.1.1 CRR

[EUR-Lex - 02013R0575-20230628 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- 4-5. cikkek: Definíciók meghatározása (modell kockázat, ügyfélcsoport, hitelkockázat-mérséklés, értékpapírosítás, hitelkockázati kiigazítás, kitettség, veszteség, várható veszteség).
- 6-24. cikkek: Alkalmazási szintek.
- 92-98. cikkek: Minimum tőkekövetelmények.
- 102-106. cikkek: Kereskedési könyv vezetése.
- 107-110. cikkek: Hitelkockázat tőkekövetelmény számítási módszerek.
- 111-141. cikkek: Sztenderd módszer.
- 142-191. cikkek: Belső minősítési módszer.
- 192-241. cikkek: Hitelkockázat-mérséklés.

¹ Azon befektetési vállalkozások

- a) amelyek számára az MNB a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 107. § (1) bekezdése alapján határozatban előírta a CRR alkalmazását,
- b) amelyek a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról szóló 2019. november 27-i (EU) 2019/2033 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: IFR) 1. cikk (2) bekezdése alapján a CRR alkalmazására kötelezettek,
- c) amelyek számára az IFR 1. cikk (5) bekezdése alapján az MNB engedélyezte a CRR alkalmazását.

² A tájékoztató a hitelkockázat fogalmát széles értelemben használja, ideértve a szűken vett hitelkockázati szabályozáson túl a nagykockázat vállalás, a kereskedési könyv, az értékpapírosítás témaköreit, valamint egyéb, hitelkockázati relevanciával rendelkező, kapcsolódó témaköröket is.

- 242-270e. cikkek: Értékpapírosított pozíciók.
- 271-311. cikkek: Partnerkockázat.
- 387-403. cikkek: Nagykokázat-vállalás korlátozása.
- 430-430a. cikkek: Adatszolgáltatási követelmények
- 431-455. cikkek: Nyilvánosságra hozatali követelmények.
- 493-501b. cikkek: Átmeneti rendelkezések.

I.2 EU Bizottság végrehajtási rendeletei

A CRD³ és a CRR nem jelenti a tárgykör teljes szabályozását, mivel az intézményeknek a fentiekén túlmenően, az EU Bizottság által kiadott rendeleteket, valamint a szabályozás felügyeleti végrehajtását egységesíteni célzó, az Európai Bankhatóság (EBA) által kiadott iránymutatásokat is figyelembe kell venniük. Az EU bizottsági rendeletek Magyarországon közvetlenül hatályosak, azokat nem szükséges nemzeti jogszabályban implementálni. A hitelkockázattal összefüggő rendeletek a következők:

I.2.1 A BIZOTTSÁG 183/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2013. december 20.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyedi és az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításának meghatározásáról szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 02014R0183-20220711 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/lexuri.do?uri=CELEX%3A32014R0183&lang=hu)

A rendelet az egyedi és az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításához ad részletszabályokat, amelyeket a szavatoló tőke számítása során kell figyelembe venni.

I.2.2 A BIZOTTSÁG 526/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelértékelési korrekciós kockázathoz kapcsolódóan a közelítő felár és a korlátozott számú kisebb portfóliót meghatározó szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1543583218712&uri=CELEX%3A32014R0526>

A hitelértékelési korrekció (CVA) az intézmény partnerrel szemben fennálló hitelkockázatának piaci értékét tükrözi. A CVA kockázathoz kapcsolódó szavatoló tőke követelmény számítása történhet sztenderd módszer, valamint felügyeleti engedélytől függő fejlett módszer segítségével. A fejlett módszer alkalmazása esetén a CVA kockázat kiszámításához az intézményeknek figyelembe kell venniük a partner CDS felárát. Abban az esetben, amikor a fejlett módszer olyan partnereket érint, amelyekre vonatkozóan nem áll rendelkezésre a CDS felár, a rendelet ad eligazítást a közelítő felár meghatározására. Emellett a rendelet meghatározza azon portfóliók számát és méretét, amelyek teljesítik a korlátozott számú kisebb portfólió kritériumát a CRR 383. cikk (4) bekezdésének vonatkozásában.

I.2.3 A BIZOTTSÁG 529/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a belső minősítésen alapuló módszeren és a fejlett mérési módszeren végrehajtott kiterjesztések és módosítások lényegességének értékelésére irányuló szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről

³ A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538737966304&uri=CELEX:02014R0529-20150709>

A rendelet a hitelezési és a működési kockázat tőkekövetelmény számítására használt belső modellek módosításai esetében szabályozza, hogy mely esetekben elegendő a módosítás bejelentése a módosítás végrehajtása előtt vagy után a felügyeleti hatóság számára, illetve melyek minősülnek olyan jelentős változásoknak a modell tekintetében, amelyek alkalmazásához a felügyeleti hatóság újbóli engedélyére van szükség.

I.2.4 A BIZOTTSÁG 625/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 13.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a befektetőkre, szponzorokra, eredeti hitelezőkre és értékpapírosítást kezdeményező intézményekre vonatkozóan az átruházott hitelkockázattal szembeni kitettségekkel kapcsolatos követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok útján történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538738569371&uri=CELEX:02014R0625-20151028>

A rendelet részletesen meghatározza, hogy az értékpapírosítást kezdeményező, a szponzor, illetve az eredeti hitelező milyen formában tehet eleget a CRR-ben meghatározott, nettó gazdasági érdekelttség megtartásának. A nettó gazdasági érdekelttség megtartása azért került előírásra, hogy az értékpapírosítást kezdeményező ne tudja az értékpapírosított kitettségek teljes kockázatát más személyekre áthárítani.

I.2.5 A BIZOTTSÁG (EU) 2021/451 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2020. december 17.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az intézmények felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó végrehajtás-technikai standardok megállapításáról és a 680/2014/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről

[EUR-Lex - 02021R0451-20230711 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1538738569371&uri=CELEX:02021R0451-20230711)

A rendeletben meghatározásra kerülnek a tőkekövetelmények teljesítéséhez kapcsolódó rendszeres felügyeleti adatszolgáltatási előírások, így a hitelkockázati előírásoknak való megfelelés ellenőrzését szolgáló táblák is.

I.2.6 A BIZOTTSÁG 602/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2014. június 4.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti kiegészítő kockázati súlyok alkalmazása tekintetében a felügyeleti gyakorlatok konvergenciájának elősegítésére irányuló végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742167868&uri=CELEX:32014R0602>

A rendelet meghatározza, hogy az illetékes felügyeleti hatóságok milyen képlet alapján határozzák meg a visszatartási kötelezettségek be nem tartása esetén az értékpapírosított pozícióra alkalmazandó kiegészítő kockázati súlyt.

I.2.7 A BIZOTTSÁG 1187/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. október 2.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügyletekre vonatkozó, az ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni teljes kitettséget meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538740395297&uri=CELEX:32014R1187>

A rendelet meghatározza, hogy nagy kockázat-vállalási korlát alkalmazása kapcsán, az alapul szolgáló eszközökön keresztül közvetlenül fennálló kitettségeket hogyan kell figyelembe venni az egyes ügyfelekkel vagy ügyfélcsoportokkal szembeni teljes kitettség meghatározása során.

I.2.8 A BIZOTTSÁG (EU) 2015/585 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. december 18.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a letéti kockázati periódusokat meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében való kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742523108&uri=CELEX:32015R0585>

A rendelet arra az esetre vonatkozóan tartalmaz részletszabályokat, amikor egy intézmény klíringtagként pénzügyi közvetítőként jár el a központi elszámolóház és egy ügyfél között.

I.2.9 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/100 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2015. október 16.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében egyes prudenciális engedélyek iránti kérelemre vonatkozó együttes döntéshozatali eljárás részletes meghatározásáról szóló végrehajtástechnikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742611109&uri=CELEX:32016R0100>

A rendelet a felügyeleti hatóságok együttes határozat hozatali eljárásainak rendjét (köztük az IRB módszer alkalmazásának engedélyezése) határozza meg, és szabályozza az egyértés hiánya esetén követendő eljárást is.

I.2.10 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/101 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2015. október 26.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a prudens értékelésre alkalmazandó szabályozástechnikai standardok tekintetében a 105. cikk (14) bekezdése szerint történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 02016R0101-20200626 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742611109&uri=CELEX:32016R0101)

A CRR előírja, hogy az intézmények a valós értéken értékelt pozícióik vonatkozásában a számviteli értékeléshez képest szigorúbb, prudens értékelési eljárást alkalmazzanak. A rendelet ennek a prudens értékelésnek az eljárási szabályait tartalmazza, így kitér többek között arra, hogy az intézmények milyen piaci forrásokból gyűjtsék be az értékeléshez szükséges adatokat, előírja az értékelés során alkalmazandó dokumentációs és kontroll követelményeket és meghatározza a prudens értékelés két fő alkalmazható módszerét (egyszerűsített módszer és alapvető módszer). Az eljárás célja, hogy felmérje a valós értéken értékelt pozíciók értékelésével kapcsolatos bizonytalansági tényezőket, többek között a piaci ár bizonytalanságával, a pozíciózárási költségekkel és a modellkockázattal kapcsolatban. A CRR szavatoló tőke számítására vonatkozó szabályainak megfelelően a valós érték és a prudens érték közötti különbséggel az intézményeknek az elsődleges alapvető tőkéjüket csökkenteni kell.

I.2.11 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1646 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. szeptember 13.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a fő indexekkel és az elismert tőzsdékkal kapcsolatos végrehajtás-technikai standardok meghatározásáról

[EUR-Lex - 02016R1646-20221017 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742611109&uri=CELEX:32016R1646)

A rendelet a CRR 197. cikke szerint meghatározott fő indexeket és elismert tőzsdéket sorolja fel.

I.2.12 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/2070 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. szeptember 14.) az intézmények által az Európai Bankhatóság és az illetékes hatóságok számára a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 78. cikkének (2) bekezdése értelmében teljesítendő adatszolgáltatás során használandó táblákra, fogalom meghatározásokra és informatikai megoldásokra vonatkozó végrehajtás-technikai standardok meghatározásáról

[EUR-Lex - 02016R2070-20230306 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742611109&uri=CELEX:32016R2070)

A tőkekövetelmény kiszámításához alkalmazott belső módszerek felügyeleti összevetése érdekében azon intézményeknek, amelyek számára engedélyezett, hogy a hitelkockázat vagy a piaci kockázat vonatkozásában a kockázattal súlyozott kitettséérték vagy a tőkekövetelmény számítása során belső módszereket alkalmazzanak, be kell nyújtaniuk a benchmark-portfóliókban szereplő kitettségeken alapuló, belső módszereikkel végzett számítások eredményeit. A rendelet meghatározza az adatszolgáltatás teljesítéséhez szükséges mintadokumentumokat, táblákat.

I.2.13 A BIZOTTSÁG (EU) 2017/72 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. szeptember 23.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az adatokra vonatkozó mentesség feltételeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 32017R0072 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

A rendelet azokat a feltételeket állapítja meg, amelyek alapján a felügyeleti hatóság engedélyezheti az intézmények számára, hogy az IRB-módszer első alkalmazásakor öt évre vonatkozó adatok helyett két évre vonatkozó adatokat használjon a nemteljesítési valószínűség, a nemteljesítéskori veszteségráta és a hitel-egyenértékesítési tényező saját becslésekor.

I.2.14 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/2251 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. október 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a nem központi szerződő félén keresztül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kockázatcsökkentési technikáit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 02016R2251-20230214 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

A szerződő felek kötelesek letétek beszedésével védekezni a származtatott ügyleti szerződő felek tekintetében jelentkező hitelkockázatok ellen, amennyiben ezeket az ügyleteket nem központi szerződő fél számolja el. Ez a rendelet meghatározza a biztosítékok elismerhetőségének kritériumait, valamint az azoknak a kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjére vonatkozó követelményeket.

I.2.15 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1799 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. október 7.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 136. cikke (1) bekezdésének és 136. cikke (3) bekezdésének megfelelően a külső hitelminősítő intézetek hitelkockázati hitelminősítéseknek hozzárendelése tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

[EUR-Lex - 02016R1799-20211207 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

A rendelet célja a külső hitelminősítő intézetek hitelminősítéseinek hitelminősítési besorolásokhoz való hozzárendelésének szabályozása.

I.2.16 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1801 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. október 11.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a külső hitelminősítő intézetek értékpapírosítási hitelminősítéseinek megfeleltetése tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

[EUR-Lex - 02016R1801-20221225 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

A rendelet tartalmazza az egyes külső hitelminősítő intézetek értékpapírosítási pozíciókra vonatkozó minősítési kategóriái és a CRR szerinti hitelminőségi besorolások közötti megfeleltetési táblázatot a sztenderd módszer, illetve a belső minősítésen alapuló módszer szerint.

I.2.17 A BIZOTTSÁG (EU) 2017/180 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. október 24.) a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a benchmark-portfóliók értékelésére vonatkozó követelményekre és az értékelésmegosztási eljárásokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 32017R0180 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

A CRR lehetőséget ad az intézmények számára arra, hogy a hitelezési, működési és piaci kockázatra vonatkozó tőkekövetelményüket a felügyeleti hatóság engedélye esetén belső modell alapján számítsák ki. A felügyeleti hatóságoknak ugyanakkor az engedély megadását követően is figyelemmel kell kísérniük az alkalmazott modell hatékonyságát. Annak érdekében, hogy az egyes intézmények által alkalmazott modellek működése összehasonlítható legyen, a hitelezési és a piaci kockázat vonatkozásában az EBA egy teszt portfóliót dolgoz ki. Az intézmények a teszt portfólió vonatkozásában kiszámítják az általuk alkalmazott belső modell szerinti tőkekövetelményt, majd azt jelentik a felügyeleti hatóságnak. A rendelet

meghatározza azokat a szempontokat, amelyek alapján a felügyeleti hatóságoknak értékelniük kell az intézményektől kapott, a teszt portfolióra számított tőkekövetelmény adatokat. Az eljárás fő célja az összehasonlíthatóságon túl, hogy kiszűrhetőek legyenek azok a belső modellek, amelyek az átlagoshoz képest túl magas vagy túl alacsony tőkekövetelményt eredményeznek.

I.2.18 A BIZOTTSÁG (EU) 2018/171 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2017. október 19.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a késedelmes hitelkövetelzettség lényegességi küszöbére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

[EUR-Lex - 32018R0171 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:32018R0171)

A nemteljesítő hitelek azonosításának körében a CRR nem határozza meg, hogy milyen összeghatár felett minősül egy késedelem lényegesnek, annak rögzítését nemzeti felügyeleti hatósági jogkörbe utalja. A bizottsági rendelet e tekintetben kívánja harmonizálni a tagállamok gyakorlatát, lefekteti a lényegességi küszöb meghatározásának feltételeit lakossággal szembeni, valamint azoktól eltérő kitételek esetén. A rendelet nem közvetlenül hatályos az intézményekre, hanem a bizottsági rendelet alapján, a lényegességi küszöbértéket MNB rendelet szabályozza.

II. MAGYAR SZABÁLYOZÁS

II.1 Törvények és kormányrendeletek

II.1.1 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300237.TV

A CRD-ben szereplő, a hitelkockázattal összefüggő követelmények a Hpt.-ben is megjelennek, ezért a hazai hitelintézeteknek a Hpt.-ben megfogalmazott szabályoknak kell megfelelniük.

A Hpt.-ben a hitelkockázattal összefüggő legfontosabb részek a következők:

Szabály	Hpt.
Az értelmező rendelkezések (belső módszer, hitelezéskockázat-mérséklés, kockázatvállalás, külső hitelminősítő intézet, modellkockázat)	6.§
Kockázati céltartalékképzés, eszközminősítés	84-85/A.§-ok
Befektetési hitelezés szabályai	-
Tőke megfelelés belső értékelési eljárása	97.§
Kockázatvállalások korlátozása	98-102.§-ok
Belső hitel	106.§
Kockázatkezelés	107-111., 115.§-ok
Nyilvánosságra hozatal	122-123.§-ok
Belső minősítésen alapuló módszerek alkalmazására való törekvés	124.§
Adatszolgáltatás	167-171.§-ok
Összevont alapú felügyelet	172-176.§-ok
Felügyeleti felülvizsgálat és értékelés	177-182.§-ok

II.1.2 A központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény (KHR törvény)

[2011. évi CXXII. törvény a központi hitelinformációs rendszerről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](http://www.jogtar.hu/jogszabalyok_gyujtemenye)

A törvény központi hitelinformációs rendszer működését, az adatkezelés módját, valamint a kezelt adatok körét határozza meg.

II.1.3. A körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról szóló 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet

[361/2009. \(XII. 30.\) Korm. rendelet a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A kormányrendelet a körültekintő lakossági hitelezés általános követelményeit határozza meg.

II.1.4. A termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről szóló 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet

[25/1997. \(VIII. 1.\) PM rendelet a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A PM rendelet a termőföldnek nem minősülő ingatlanok esetében a hitelbiztosítéki érték megállapítása során figyelembe veendő minimum feltételeket és előírásokat határozza meg.

II.2 Felügyeleti szabályozás

II.2.1 A Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnökének rendeletei

II.2.1.1 Az MNB elnökének a jövedeleमारányos törlesztőrészlet és a hitelfedezeti arányok szabályozásáról szóló 32/2014. (IX. 10.) rendelete

[32/2014. \(IX. 10.\) MNB rendelet a jövedeleमारányos törlesztőrészlet és a hitelfedezeti arányok szabályozásáról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A rendelet a biztonságos hitelezés érdekében határoz meg olyan minimum feltételeket, amelyek célja, hogy az ügyfelek túlzott eladósodása elkerülhető legyen, illetve a folyósított hitelek magasabb valószínűséggel kerüljenek visszafizetésre.

II.2.1.2 Az MNB elnökének a nem teljesítő kitétségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) rendelete

[39/2016. \(X. 11.\) MNB rendelet a nem teljesítő kitétségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A rendelet a kitétségek minősítésével, nem teljesítő kitétségek és átstrukturált követelések meghatározásával kapcsolatban határozza meg a prudenciális követelményeket.

II.2.1.3 Az MNB elnökének az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről szóló 40/2016. (X. 11.) rendelete

[40/2016. \(X. 11.\) MNB rendelet az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A rendelet az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés intézményi gyakorlatának prudenciális követelményeit határozza meg.

II.2.1.4 Az MNB elnökének a pénzügyi ágazaton kívüli befolyásoló részesedés figyelembevételéről és a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi határértékéről szóló 44/2018. (XII. 5.) rendelete

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=211433.361158

A rendelet a nemteljesítő hitelek azonosításának körében meghatározza, hogy milyen összeghatár felett minősül egy késedelem lényegesnek.

II.2.1.5 51/2022. (XI. 29.) MNB rendelet a pénz- és hitelpiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről

[51/2022. \(XI. 29.\) MNB rendelet a pénz- és hitelpiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)

A rendelet számos, a hitelkockázathoz kapcsolódó felügyeleti adatszolgáltatási követelményt állapít meg az intézmények számára, így különösen a belső hitelek, a bankközi állományok adatai, a projektfinanszírozási hitelek, a konzorciális hitelezés, a nem teljesítő kitétségek, az átstrukturált hitelek, az értékvesztés és céltartalék képzés, valamint a fedezetek és biztosítékok vonatkozásában.

II.2.2 Az MNB ajánlásai

II.2.2.1 A Magyar Nemzeti Bank 11/2016. (XII.1.) számú ajánlása az árnyékbanki tevékenységet végző szervezetekkel szembeni kitétségek korlátozásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/11-2016-shadow-banking.pdf>

II.2.2.2 A Magyar Nemzeti Bank 6/2017. (V.30) számú ajánlása az együttesen finanszírozott vállalati adósokkal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/6-2017-oocr-ajanlas.pdf>

II.2.2.3 A Magyar Nemzeti Bank 10/2017. (VIII.8.) számú ajánlása a speciális hitelezési kitétségek és a spekulatív ingatlanfinanszírozás definiálásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/10-2017-sl-ajanlas.pdf>

II.2.2.4 A Magyar Nemzeti Bank 12/2018. (II.27.) számú ajánlása az ingatlanfinanszírozási projekthitelek értékeléséről és kezelésének egyes kérdéseiről

<https://www.mnb.hu/letoltes/12-2018-hitelertekelesi-ajanlas.pdf>

II.2.2.5 A Magyar Nemzeti Bank 14/2018. (III.6.) számú ajánlása a megterhelt eszközökkel kapcsolatos kockázatok kezeléséről

<https://www.mnb.hu/letoltes/14-2018-megterhelt-eszkozok.pdf>

II.2.2.6 A Magyar Nemzeti Bank 24/2018. (VII.5.) számú ajánlása a pénzügyi intézmények által közvetlenül, valamint függő kiemelt közvetítők útján végzett kézizálog fedezete mellett történő pénzkölcsön-nyújtásáról

[zalogajanlas-honlapra.pdf \(mnb.hu\)](https://www.mnb.hu/letoltes/zalogajanlas-honlapra.pdf)

II.2.2.7 A Magyar Nemzeti Bank 28/2018. (XII.10.) számú ajánlása az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 39. pontja szerinti kapcsolatban álló ügyfelek csoportja (ügyfélcsoport) fogalmának meghatározásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/28-2018-kapcsolt-ugyfelek.pdf>

II.2.2.8 A Magyar Nemzeti Bank 19/2019. (IX. 20.) számú ajánlása a kiemelten magas kockázatúnak minősülő kitétségek típusainak meghatározásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/19-2019-kitettsegek.pdf>

II.2.2.9 A Magyar Nemzeti Bank 2/2020. (III.24.) számú ajánlása a magas nem teljesítő kitétség állományok leépítéséről

[2-2020-npl.pdf \(mnb.hu\)](https://www.mnb.hu/letoltes/2-2020-npl.pdf)

II.2.2.10 A Magyar Nemzeti Bank 5/2022. (IV.22.) számú ajánlása a pénzügyi intézmények számára a fizetési késedelemmel érintett lakossági hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződések kezelése során elvárt fogyasztóvédelmi elvekről

[5-2022-npl-fogyasztovedelmi-elvek-ajanlas.pdf \(mnb.hu\)](https://www.mnb.hu/letoltes/5-2022-npl-fogyasztovedelmi-elvek-ajanlas.pdf)

II.2.2.11 A Magyar Nemzeti Bank 7/2022. (IV.22.) számú ajánlása a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény, valamint a CRR szerinti nyilvánosságra hozatal gyakorlatának általános követelményeiről

[Az MNB 7/2022. \(IV.22.\) számú ajánlása a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény, valamint a CRR szerinti nyilvánosságra hozatal gyakorlatának általános követelményeiről](https://www.mnb.hu/letoltes/7-2022-hitelintezetekrol-es-penzugyi-vallalkozasokrol-szolo-torveny-ajanlas.pdf)

II.2.2.12 A Magyar Nemzeti Bank 9/2022. (V.13.) számú ajánlása az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítés-fogalom alkalmazásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/9-2022-default-ajanlas.pdf>

II.2.2.13 A Magyar Nemzeti Bank 10/2022. (VIII. 2.) számú ajánlása az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokról, valamint a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítéséről a hitelintézetek tevékenységeiben

<https://www.mnb.hu/letoltes/10-2022-zold-ajanlas.pdf>

II.2.2.14 A Magyar Nemzeti Bank 11/2022. (VIII.2.) számú ajánlása a hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról

[az MNB 11/2022. \(VIII.2.\) számú ajánlása a hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról](https://www.mnb.hu/letoltes/11-2022-hitelkockazat-vallalasarol-mereserol-kezeserol-es-kontrolljarol.pdf)

II.2.2.15 A Magyar Nemzeti Bank 18/2022. (XII.1.) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek ingatlanokkal összefüggő kockázatainak kezeléséről

[Az MNB 18/2022. \(XII.1.\) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek ingatlanokkal összefüggő kockázatainak kezeléséről](https://www.mnb.hu/letoltes/18-2022-penzugyi-szervezetek-ingatlanokkal-osszefuggo-kockazatainak-kezeserol.pdf)

II.2.2.16 A Magyar Nemzeti Bank 1/2023. (I.13.) számú ajánlása az (EU) 2021/637 bizottsági végrehajtási rendelet hatályán kívül eső hitelintézetek nemteljesítő kitétségekre és átstrukturált követelésekre vonatkozó nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos követelményekről

<https://www.mnb.hu/letoltes/1-2023-npe-nyilvanossagra-hozatal-ajanlas.pdf>

II.2.2.17 A Magyar Nemzeti Bank 6/2023. (VI.23.) számú ajánlása a lakóingatlanfejlesztési célú projekthitelek kezeléséről

<https://www.mnb.hu/letoltes/6-2023-lakoingatlanfejlesztési-celu-projekthitelek-ajanlas.pdf>

III. EU IRÁNYELVEK, AJÁNLÁSOK ÉS JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

A CRD-ben szerepelnek a hitelkockázattal kapcsolatban a prudenciális felügyelet elvei, a felügyeleti hatóságok közötti együttműködés, a felügyeleti intézkedési lehetőségek (ideértve a többlet tőkekövetelmény előírásának a lehetőségét is), a tőkemegfelelés belső értékelési eljárása (ICAAP), a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás (SREP), az általános, illetve a speciálisan a hitel- és partnerkockázatra vonatkozó kockázatkezelési követelmények, az összevont alapú felügyelés és a tőkepuffer szabályok. Ezek az előírások azonban közvetlenül nem hatályosak, hanem azok Magyarországon való alkalmazásának követelményeit a Hpt., a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény, valamint a kapcsolódó rendeletek tartalmazzák.

IV. EGYÉB INFORMÁCIÓK

IV.1 Az Európai Bankhatóság hitelkockázat, nagykockázat-vállalás és modell validáció témában közzétett kérdései és válaszai [a következő linkre](#) kattintva kereshetők.

IV.2 Az Európai Bankhatóság honlapjának [hitelkockázat](#), [nagykockázat-vállalás](#), [felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás \(SREP\)](#) és [modell validáció](#) témával foglalkozó menüpontjai az adott témakörre kattintva érhető el.

IV.3 A Magyar Nemzeti Bank hitelkockázat témában közzétett kérdései és válaszai [itt](#) érhetőek el.

IV.4 Az EU Bizottság által a CRD alapján előkészítendő rendelet tervezetek aktuális helyzetéről az alábbi linken lehet értesülni:

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-directive-2013-36-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

IV.5 Az EU Bizottság által a CRR alapján előkészítendő rendelet tervezetek aktuális helyzetéről az alábbi linken lehet értesülni:

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-regulation-eu-no-575-2013/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

IV.6 A CRD felhatalmazásai alapján megjelent szabályozókról a következő linken elérhető dokumentum tartalmaz áttekintést:

[List of Implementing and Delegated Acts for 2013/36/EU \(europa.eu\)](#)

IV.7 A CRR felhatalmazásai alapján megjelent szabályozókról a következő linken elérhető dokumentum tartalmaz egy áttekintést:

[List of Implementing and Delegated Acts for \(EU\) No 575/2013 \(europa.eu\)](#)

Az MNB a folyamatos felügyeleti tevékenysége keretében, illetve ellenőrzési eljárásai során továbbra is kiemelt figyelemmel kíséri a hitelkockázattal összefüggő előírásoknak való megfelelést.

Budapest, 2023. szeptember 26.

Magyar Nemzeti Bank